

1. Apdrošināšanas līgumā lietotie termini

- 1.1. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas polisē noteiktā naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.
- 1.2. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē norādītā tehnika un apdrošināšanas polisē norādītais papildus aprīkojums. Polisē atsevišķi nav jānorāda tehnikas oriģinālajā komplektācijā ietilpstošs aprīkojums, iebūvētas iekārtas, sistēmas un aksesuāri, kuru uzstādīšanu ir veicis tehnikas ražotājs vai tā autorizētais dīlera remonta uzņēmums pirms tehnikas pirmreizējās iegādes no autorizēta dīlera.
- 1.3. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums.
- 1.4. **Apdrošināšanas atlīdzība** - par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmo pakalpojumu izmaksas atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.5. **Aizvietošanas vērtība** - apdrošināšanas objektam līdzvērtīgas tehnikas (markas, modeļa, izlaides gada, komplektācijas un nolietojuma) iegādes izdevumi tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 1.6. **Izlaides gads** – gads, kurā veikta tehnikas pirmreizējā reģistrācija saskaņā ar Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras (VTUA) vai Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) datiem. Ja tehnika nav reģistrēta, tad gads, kurā tehnika pirmreizēji iegādāta no tehnikas ražotāja vai autorizēta dīlera.
- 1.7. **Pašrisks** – apdrošināšanas polisē norādītā, naudas summā vai procentos no atlīdzināmiem zaudējumiem izteiktā zaudējumu daļa, ko katrā apdrošināšanas gadījumā atlīdzina pats apdrošinātais un kuru apdrošinātājs neatlīdzina.
- 1.8. **Zādzība** – tīša, prettiesiska apdrošināšanas objekta paņemšana, izmantojot pielāgotas atslēgas vai citas palīgierīces slēdzenju atvēršanai, drošības sistēmu apiešanai vai norobežojumu likvidēšanai, lai nelikumīgi iekļūtu ēkā, telpā, teritorijā un piekļūtu apdrošināšanas objektam, un par ko ir ierosināts kriminālprocess. Apdrošināšanas objekta paņemšana netiek uzskatīta par zādzību, ja apdrošināšanas objekts nav bijis aizslēgts, ar aizvērtiem logiem un aktivizētām uzstādītajām drošības sistēmām.
- 1.9. **Apzagšana** – apdrošināšanas objekta daļu zādzība vai laupīšana, par ko ir ierosināts kriminālprocess.
- 1.10. **Laupīšana** – tīša, prettiesiska apdrošināšanas objekta paņemšana, kas saistīta ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu apdrošināšanas objekta tiesīgajam lietotājam, un par ko ir ierosināts kriminālprocess.
- 1.11. **Ļaunprātīgi bojājumi** - apdrošināšanas objekta tīša prettiesiska iznīcināšana vai bojāšana Krimināllikuma 185.panta izpratnē, par ko ir ierosināts kriminālprocess, tai skaitā bojājumi, kas radušies pēc zādzības, apzagšanas vai laupīšanas.
- 1.12. **Trešā persona** – jebkura persona, izņemot apdrošinājumaņēmēju, apdrošināto, darbiniekus vai ģimenes locekļus, vai personas, ar kurām apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam ir kopēja saimniecība, vai personas, kurām ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju ir noslēgts līgums, kas piešķir apdrošināšanas objekta lietošanas tiesības, vai glabājuma līgums. Par ģimenes locekļiem ir uzskatāmi: laulātais, radnieki un svaini, skaitot radniecību līdz trešajai

pakāpei un svainību līdz otrajai pakāpei, audžuģimenes locekļi, aizbildņi un aizbilstamie.

- 1.13. **Virsapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa pārsniedz apdrošināšanas objekta vērtību.
- 1.14. **Zemapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību.

2. Apdrošinātie riski

Apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pret visiem riskiem vai nosauktiem riskiem.

- 2.1. **Visu risku apdrošināšana** – tiek apdrošināts apdrošināšanas objekta pēkšņs un neparedzēts fiziska bojājuma vai bojāejas, zādzības, apzagšanas vai laupīšanas gadījums, kas iestāties apdrošināšanas periodā, ievērojot šo noteikumu 6. punktā noteiktos izņēmumus.
- 2.2. **Nosaukto risku apdrošināšana** – apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts pret šo noteikumu 2.2.1.-2.2.5. punktā norādītajiem riskiem, kas iestājušies apdrošināšanas periodā, ievērojot šo noteikumu 6. punktā noteiktos izņēmumus. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts nosauktajiem riskiem, apdrošināšana ir spēkā tikai laikā, kad apdrošināšanas objekts netiek ekspluatēts, pārvietots un ir ar izslēgtu dzinēju.
  - 2.2.1. **Uguns risks:**
    - 2.2.1.1. ugunsgrēks – neparedzēta un nekontrolējama degšana ar atklātu liesmu;
    - 2.2.1.2. zibens spēriens – tieša zibens iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
    - 2.2.1.3. eksplozija – momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiska pārvērtība, kas rada paaugstinātu spiedienu (tricienvilni). Ar tvertnes (katla, cauruļvada, utt.) eksploziju saprot pēkšņu, ārdrošu spiediena spēka izpausmi, kad tvertnes sienas tiek sagrautas tādā mērā, ka izlīdzinās spiediens tvertnes iekšpusē un ārpusē. Par eksploziju netiek uzskatīts pēkšņs spiediena izlīdzinājums (implozija) zema spiediena dēļ;
    - 2.2.1.4. vadāma lidaparāta, tā daļu vai lidaparāta pārvadājamās kravas uzkrāšana apdrošināšanas objektam, neatkarīgi vai šis notikums ir izraisījis ugunsgrēku.
  - 2.2.2. **Dabas stihiskie postījumi:**
    - 2.2.2.1. vētra – vējš ar ātrumu virs 17,2 m/sek.;
    - 2.2.2.2. plūdi – teritorijas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri ūdens tilpņu vai dabīgo ūdens baseinu robežām;
    - 2.2.2.3. krusa – nokrišņu ledus graudu veidā tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
    - 2.2.2.4. zemestrīce – zemes garozas svārstības, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles stipras;
    - 2.2.2.5. nepārtraukta snigšana – pēkšņa sniega slāņa palielināšanās vismaz par 100 mm 12 stundu laikā.
  - 2.2.3. **Šķidruma vai tvaika noplūde:**
    - 2.2.3.1. cauruļvadu, to ierīču un aprīkojuma avārija – pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums vai plīsums;

- 2.2.3.2. trešo personu darbība vai bezdarbība, kuras dēļ notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;
  - 2.2.3.3. atbilstoši ekspluatētu stacionāro automātisko ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un iekārtu automātiskas reaģēšanas dēļ radusies šķidruma noplūde;
  - 2.2.4. **Trešo personu ļaunprātīga rīcība:**
    - 2.2.4.1. zādzība;
    - 2.2.4.2. apzagšana;
    - 2.2.4.3. laupīšana;
    - 2.2.4.4. ļaunprātīgi bojājumi.
  - 2.2.5. **Sadursme** – jebkura veida sauszemes transporta līdzekļa, iekraušanas vai izkraušanas mehānismu tiešs trieciens apdrošināšanas objektam.
- 2.3. Apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pret turpmāk norādītajiem papildu riskiem ar nosacījumu, ka šis papildu risks ir norādīts apdrošināšanas polisē.
- 2.3.1. **Tehnikas noma** – pamatoti un ar apdrošinātāju saskaņoti izdevumi par apdrošināšanas objektam līdzvērtīgas tehnikas nomu, ja attiecībā uz apdrošināšanas objektu ir iestājies apdrošināšanas gadījums un to nav iespējams izmantot plānoto darbu veikšanai. Apdrošinātā pienākums ir uzsākt apdrošināšanas objekta bojājumu novēršanu pēc iespējas īsākā laikā. Nomas izdevumi tiek kompensēti apdrošināšanas polisē norādītajā apmērā līdz brīdim, kad apdrošināšanas objekts ir atjaunots vai iegādāta līdzvērtīga tehnika un nodots/-a apdrošinātā rīcībā.
  - 2.3.2. **Svešķermeņu iekļūšana mehānismos** – bojājumi, kas radušies apdrošināšanas objekta izmantošanas laikā, tā mehānismos iekļūstot svešķermeņiem, kuru apstrādei attiecīgais apdrošināšanas objekts saskaņā ar ražotāja noteiktajiem ekspluatācijas noteikumiem nav paredzēts.

3. Apdrošinājuma summa un citi apdrošinātie izdevumi

- 3.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, tiek noteikts, ka apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summai ir jābūt vienādai ar tā aizvietošanas vērtību. Aizvietošanas vērtība ietver arī ar apdrošināšanas objekta aizvietošanu tieši saistītos piegādes un uzstādīšanas izdevumus, muitas nodevas un citus nodokļus. Apdrošinājumaņēmējs nosaka apdrošinājuma summu un ir atbildīgs par apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta aizvietošanas vērtībai.
- 3.2. Apdrošinājuma summa tiek noteikta ietverot pievienotās vērtības nodokli (PVN), ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi.
- 3.3. Saistībā ar notikušo apdrošināšanas gadījumu apdrošinātājs apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas ietvaros līdz 10% no apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā EUR 15 000 sedz:
  - 3.3.1. pieteiktos un pierādāmos apdrošinātā saprātīgos izdevumus glābšanas darbiem, neatliekamai bojājumu novēršanai un zaudējumu samazināšanai;
  - 3.3.2. izmaksas par bojātā apdrošināšanas objekta aizvākšanu un/vai iznīcināšanu;
  - 3.3.3. bojātā apdrošināšanas objekta transportēšanas izdevumus uz uzglabāšanas vai remonta vietu;
  - 3.3.4. izdevumus par tehnikas reģistrāciju, tai skaitā valsts reģistrācijas numurzīmi un reģistrācijas apliecību, ja apdrošināšanas objekts tiek aizstāts.

4. Drošības noteikumi

- 4.1. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam ir pienākums visā apdrošināšanas līguma darbības laikā:
  - 4.1.1. apdrošināšanas objekta izmantošanas laikā, neatstāt to bez uzraudzības;
  - 4.1.2. ārpus darba laika glabāt apdrošināšanas objektu slēgtās telpās vai iežogotā apsargātā teritorijā, kurai nodrošināta fiziska apsardze, vai kura ir aprīkota ar pretielaušanās signalizāciju ar pieslēgumu diennakts apsardzes komersanta pultij. Attiecībā uz lauksaimniecības un mežizstrādes tehniku tiek akceptēts, ja apdrošināšanas objekts ārpus darba laika tiek uzglabāts lauku sētas piemājas teritorijā no mājas brīvi saskatāmā vietā un mājā uzturas tās iedzīvotāji..
  - 4.1.3. saprātīgiem līdzekļiem nodrošināt apdrošināšanas objekta aizsardzību acimredzama riska apstākļos;
  - 4.1.4. izmantojot apdrošināšanas objektu apvidū, kuru šķērso elektroenerģijas gaisa pārvades līnijas, pārliecināties, vai apdrošināšanas objekta gabarīti ļauj to izmantot, neskarot šādas līnijas;
  - 4.1.5. attiecībā uz iznomāto apdrošināšanas objektu nodrošināt, ka ir noslēgts un spēkā esošs nomas līgums, kurā ir noteikta nomnieka atbildība par iznomātā apdrošināšanas objekta saglabāšanu un Latvijas Republikas tiesību aktos un apdrošināšanas objekta ražotāja ekspluatācijas noteikumos noteikto prasību ievērošanu, t.sk. par tehnikas lietotāju atbilstošas kvalifikācijas nodrošināšanu, kā arī noteikumu 4.1.1.-4.1.4. punktos un 8. punktā noteikto prasību un pienākumu izpildi.
- 4.2. Noteikumu 4.1. punkta apakšpunktos noteikto prasību neievērošanas gadījumā, apdrošināšanas atlīdzība par apdrošināšanas objektam nodarītajiem bojājumiem trešo personu ļaunprātīgas rīcības riska iestāšanās rezultātā vai zaudējumiem, kam ir cēlonisks sakars ar minēto prasību neievērošanu, tiek samazināta par 50% (piecdesmit procentiem).

5. Pašrisks

- 5.1. Ja apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā tiek nodarīti zaudējumi vairākiem apdrošināšanas objektiem, tiek piemērots tikai augstākais noteiktais pašrisks, kas attiecas uz šiem objektiem, izņemot objekta bojāejas vai zādzības vai laupīšanas gadījumam, kad tiek piemērots katram objektam noteiktais pašrisks bojāejas, zādzības vai laupīšanas gadījumam.
- 5.2. Apdrošināšanas polisē atsevišķi tiek noteikti pašriski šādiem gadījumiem:
  - 5.2.1. Pašrisks apdrošināšanas objekta bojājuma (t.sk. apdrošināšanas objekta apzagšanas) gadījumam;
  - 5.2.2. Pašrisks apdrošināšanas objekta bojāejas (t.sk. apdrošināšanas objekta zādzības, vai laupīšanas) gadījumam.

6. Izņēmumi

Apdrošinātājs neatlīdzina, neatkarīgi no rašanās cēloņa un/vai apdrošinātā riska, zaudējumus:

- 6.1. saistībā ar bojājumiem, kas radušies elektriskas vai mehāniskas salūšanas vai traucējumu dēļ, dzesēšanas vai cita šķidruma sasaldēšanas, nepietiekama ieeļļošanas, eļļas vai dzesēšanas šķidruma daudzuma, nekvalitatīva remonta dēļ. Tomēr, ja šādu bojājumu dēļ notiek apdrošināšanas objekta sadursme ar citu objektu, nobraukšana no ceļa, kravas uzkrāšana vai līdzīgs negadījums un apdrošināšanas objektam tiek nodarīti citi, ārēji bojājumi, tad šādi ārēji bojājumi tiek atlīdzināti;

- 6.2. saistībā ar bojājumiem aizvietojamām detaļām, tādām kā: urbjiem, laužņiem, nažiem un citām griezošām virsmām, zāģa asmeņiem, vītņēm, šabloniem, pulverī saberzošām vai smalcinātāju virsmām, tīkliem un sietiem, virvēm, siksnām, ķēdēm, elevatora un konveijera lentām, baterijām, savienotājvadiem un kabeljiem, elastīgajām caurulēm, regulāri aizvietojamajiem iesaiņojuma materiāliem, tomēr šādi zaudējumi tiek atlīdzināti, ja bojājumi radušies apdrošināšanas objekta sadursmes ar citu objektu, nobraukšanas no ceļa, kravas uzkrišanas vai līdzīga negadījuma rezultātā;
- 6.3. saistībā ar bojājumiem, kuri neietekmē apdrošināšanas objekta funkcionalitāti un nepasliktina apdrošināšanas objekta normālu ekspluatāciju (piemēram, skrāpējumi, buktes u.c.), tomēr šādi zaudējumi tiek atlīdzināti, ja viena un tā paša apdrošināšanas gadījuma ietvaros radušies arī citi bojājumi un/vai zaudējumi, kuri saskaņā ar šiem noteikumiem tiek atlīdzināti;
- 6.4. saistībā ar bojājumiem, kas radušies sakarā ar iekšdedzes dzinēja, tvaika katla vai augstspiediena katla eksploziju;
- 6.5. saistībā ar bojājumiem gaisa transporta līdzekļiem, ūdens transporta līdzekļiem, kā arī objektiem, kas strādā vai atrodas uz ūdens, tai skaitā uz pontoniem, baržām vai citiem peldošiem objektiem;
- 6.6. saistībā ar bojājumiem, kas radušies ilgstošas iedarbības vai pastāvīgas ekspluatācijas rezultātā, tai skaitā nelietošanās, korozijas, rūsas, apdrošināšanas objekta nelietošanas, laika apstākļu u.c. iedarbības rezultātā;
- 6.7. saistībā ar bojājumiem, kas radušies, apdrošināšanas objektu testējot vai pārslogojot;
- 6.8. saistībā ar bojājumiem, kas radušies lietojot apdrošināšanas objektu neatbilstoši ražotāja vai tehnikas pārdevēja noteiktajiem ekspluatācijas noteikumiem, vai turpinot lietot apdrošināšanas objektu, ja tam ir acīmredzami bojājumi, un tam ir cēlonisks sakars ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos vai zaudējuma palielināšanos;
- 6.9. saistībā ar bojājumiem mašīnām un mehānismiem, kas tiek izmantoti apakšzemes darbiem, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;
- 6.10. saistībā ar bojājumiem, par kuriem saskaņā ar Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošajiem tiesību aktiem vai līgumsaistībām garantijas perioda laikā atbild ražotājs, piegādātājs vai remonta veicējs;
- 6.11. kļūdu vai defektu dēļ, kas pastāvējuši jau apdrošināšanas līguma noslēgšanas laikā un apdrošinājuma ņēmējs vai tā pārstāvji ir zinājuši par to, ja vien apdrošinātājs nav bijis rakstiski informēts par šādu kļūdu vai defektu pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;
- 6.12. saistībā ar bojājumiem, kas radušies apdrošināšanas objektu ekspluatējot laikā, kad apdrošināšanas objekta valsts obligātās tehniskās pārbaudes rezultātā apdrošināšanas objekts bijis atzīts par neatbilstošu satiksmes drošības prasībām vai bīstamu ekspluatācijai, vai valsts obligātā tehniskā pārbaude nebija veikta;
- 6.13. kas radušies laikā, kad apdrošināšanas objekts bijis iznomāts, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;
- 6.14. kas radušies apdrošināšanas objekta izkrāpšanas, piesavināšanās vai izspiešanas rezultātā;
- 6.15. kas radušies apdrošinātā, apdrošinājuma ņēmēja, to ģimenes locekļa (ja apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs ir juridiska persona - tā īpašnieka, valdes locekļa vai to ģimenes locekļa), to darbinieka vai citas personas, kura lieto apdrošināšanas objektu ar apdrošinātā vai apdrošinājuma ņēmēja atļauju uz līguma vai citu tiesisko attiecību pamata, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ. Par darbinieku uzskatāma jebkura fiziska persona, kurai ir darba tiesiskās attiecības ar apdrošinātā vai apdrošinājuma ņēmēju. Par ģimenes locekli ir uzskatāms: laulātais, radnieks un svainis, skaitot radniecību līdz trešajai pakāpei un svainību līdz otrajai pakāpei, audžuģimenes locekļi, aizbildnis un aizbilstamais;
- 6.16. saistībā ar bojājumiem, kas radušies apdrošināšanas objektu vadot vai apkalpojot personai, kurai saskaņā ar apdrošināšanas objekta izmantošanas teritorijā spēkā esošajiem tiesību aktiem nav šādu darbību veikšanai nepieciešamās apliecības (sertifikāti, atļaujas), vai kura apdrošināšanas gadījuma iestāšanos brīdī bijusi alkohola, narkotisko vielu vai citu apreibinošo vielu ietekmē;
- 6.17. kara, invāzijas, ārvalstu ienaidnieku darbības (ar vai bez kara pieteikšanas), dumpja, masu nemieru, revolūcijas, sacelšanās, militāras vai uzurpētas varas darbību vai lēmumu, terorisma (Latvijas Republikas Krimināllikuma izpratnē), īpašuma aresta, ko uzlika jebkura Latvijas Republikas valsts pārvaldes vai pašvaldības institūcija vai tiesa, tiesību aktu grozījumu dēļ;
- 6.18. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma dēļ;
- 6.19. saistībā ar datu un informācijas zudumiem un ar to atjaunošanu saistītos izdevumus.
- 6.20. saistībā ar civiltiesisko atbildību, atrauto peļņu, nesavlaicīgām piegādēm, pārtraukumiem ražošanā, tirdzniecībā, līgumsaistību neizpildi, līgumsodus un citus netiešus zaudējumus;
- 6.21. kas atklāti tikai inventarizācijas vai regulārās tehniskās apkopes veikšanas laikā;
- 6.22. kas saistīti ar svešķermeņu iekļūšanu mehānismos, izņemot, ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pret šo papildu risku ar norādi apdrošināšanas polisē (atbilstoši šo noteikumu 2.3.2.punktā norādītajam).

7. Apdrošināšanas atlīdzība noteikšana un izmaksa

7.1. Apdrošināšanas objekta **bojāejas, zādzības vai laupīšanas gadījumā:**

7.1.1. Apdrošināšanas objekts tiek atzīts par bojā gājušu, ja apdrošinātājs vai tā pieaicinātie eksperti atzinuši remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu, vai arī paredzamā apdrošināšanas atlīdzība pārsniedz 70% no apdrošināšanas objekta aizvietošanas vērtības tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;

7.1.2. Apdrošinātājs veic apdrošināšanas objekta aizstāšanu, atbilstoši aizvietošanas vērtībai, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli (PVN), taču nepārsniedzot apdrošinājuma summu. No atlīdzināmajiem zaudējumiem tiek ieturēts apdrošināšanas polisē norādītais pašrīks.

7.2. Apdrošināšanas objekta **daļēja bojājuma vai apzagsšanas gadījumā:**

7.2.1. Apdrošinātājs sedz mazākos nepieciešamos izdevumus, lai veiktu apdrošināšanas objekta atjaunošanu, nodrošinot tādas pašas funkcionālās un jaudas īpašības, kādas tās bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

7.2.2. Līdz 5 gadus vecai tehnikai remontu tiek veikti ar jaunām detaļām. Tehnikas vecums tiek aprēķināts kā pilni gadi starp apdrošināšanas gadījuma iestāšanās gadu un izlaides gadu. Veicot vecākas tehnikas remontu ar jaunām detaļām, apdrošinātājs atlīdzināmos zaudējumus par nomainītajām detaļām samazina:

7.2.2.1. par 25%, ja tehnika ir līdz 10 gadus veca;

7.2.2.2. atbilstoši tehnikas faktiskajam nolietojumam, bet ne mazāk kā par 50%, ja tehnika ir vecāka par 10 gadiem.

7.3. Riepu bojājumu gadījumā, neatkarīgi no tā, vai tie ir vienīgie bojājumi, ja riepas nolietojums nepārsniedz 25%, atlīdzināmie zaudējumi tiek aprēķināti atbilstoši jaunu riepu iegādes izmaksām. Ja riepas nolietojums pārsniedz 25%, atlīdzināmos

- zaudējumus par riepām samazina atbilstoši riepju faktiskajam nolietojumam. Riepas nolietojumu nosaka, attiecinot riepās faktisko protektora dziļumu pret analogas jaunas riepās protektora dziļumu. Ja riepai ir acīmredzami un ar apdrošināšanas gadījumu nesaistīti bojājumi (tai skaitā iegriezumi, kordu atsegumi u.tml.), aprēķinātie atlīdzināmie zaudējumi par riepām pēc nolietojuma piemērošanas tiek samazināti par 50%.
- 7.4. Daļēja bojājuma vai apzagšanas gadījumā, apdrošinātājs, pēc iespējas vienojoties ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju, ir tiesīgs noteikt apdrošināšanas atlīdzības veidu:
- 7.4.1. atjaunošanas izdevumu tieša apmaksāta atjaunošanas darbu veicējam. Pirms atlīdzināmo zaudējumu apmaksas, apdrošinātajam jāsamaksā apdrošinātajam apdrošināšanas polisē norādītais pašrīks;
- 7.4.2. apdrošināšanas atlīdzības izmaksa naudā saskaņā ar apdrošinātāja veikto zaudējuma aprēķinu. Izmaksājot atlīdzību, netiek atlīdzināts PVN. No atlīdzināmajiem zaudējumiem tiek ieturēts apdrošināšanas polisē norādītais pašrīks.
- 7.5. Izdevumus, kas tiek kompensēti saskaņā ar papildu risku Tehnikas noma, sākotnēji sedz apdrošinātais, pēc tam iesniedzot izdevumus apliecinošus dokumentus apdrošinātajam. Netiek atlīdzināts pievienotās vērtības nodoklis (PVN) un dažādas saistītās izmaksas, tai skaitā izdevumi par patērēto degvielu, tehnikas vadītāja atalgojums u.c.
- 7.6. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, apdrošināšanas polisē norādītās apdrošinājuma summas tiek atjaunotas apmērā, kādā tās bija pirms apdrošināšanas gadījuma, bez papildus apdrošināšanas prēmijas samaksas, izņemot, ja apdrošināšanas objekts ir gājis bojā, nozagts vai nolaupīts.
- 7.7. Ja apdrošināšanas objektam radušies bojājumi ceļu satiksmes negadījuma rezultātā un, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, apdrošinātajam ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību pilnā apmērā no Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, kura apdrošinājusi ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, tad apdrošinātājs, veicot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, neietur apdrošināšanas polisē norādīto pašrīku.
- 7.8. Aprēķinot atlīdzību, tiek atskaitīta derīgo atlieku vērtība, izņemot gadījumus, kad derīgās atliekas pāriet apdrošinātāja īpašumā.
- 7.9. Apdrošinātājs neatlīdzina nekādus izdevumus, kas saistīti ar bojātā apdrošināšanas objekta pārveidošanu, papildināšanu vai uzlabošanu.
- 7.10. Zemapdrošināšanas gadījumā atlīdzināmos zaudējumus aprēķina tādā proporcijā, kādu sastāda apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošinājuma summa pret apdrošināšanas objekta vērtību. Šī līguma izpratnē zemapdrošināšana ir iestājusies, ja apdrošinājuma summa ir vismaz 10% zemāka par objekta vērtību.
- 7.11. Virsapdrošināšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt faktiskos zaudējumus un apdrošināšanas objekta vērtību.
- 7.12. Apdrošinātajam ir tiesības ieturēt no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju vai apdrošināšanas prēmijas daļu par visu apdrošināšanas periodu.
- 7.13. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pieņem 15 (piecpadsmit) dienu laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas.

8. Apdrošinātā pienākumi

- 8.1. Apdrošinātā pienākumi iestājoties Apdrošināšanas gadījumam:
- 8.1.1. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākums ir:
- 8.1.2. rakstveidā ziņot apdrošinātajam par apstākļiem, kas var ietekmēt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, piemēram, mainās apdrošināšanas objekta izmantošanas veids, to izmantojot citādos darbos, nekā tas tika norādīts pirms apdrošināšanas polisē noslēgšanas, uzsākot regulāri izmantot apdrošināšanas objektu tiešā ūdenstilpņu tuvumā vai apakšzemes un tuneļu rakšanas darbos un tamlīdzīgi;
- 8.1.3. ievērot Latvijas Republikā spēkā esošos darba drošības un ugunsdrošības noteikumus;
- 8.1.4. piedaloties ceļu satiksmē, ievērot apdrošināšanas objekta izmantošanas teritorijā spēkā esošos ceļu satiksmes noteikumus.
- 8.2. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās, apdrošinātā pienākums ir:
- 8.2.1. veikt visus iespējamus un saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus;
- 8.2.2. nekavējoties ziņot attiecīgajiem glābšanas dienestiem vai tiesībsargājošajām iestādēm;
- 8.2.3. 2 (divu) darba dienu laikā vai tiklīdz tas iespējams, informēt apdrošinātāju un pieteikt apdrošināšanas gadījumu;
- 8.2.4. zādzības gadījumā, iesniegt apdrošinātajam visas apdrošināšanas objekta atslēgas un drošības sistēmu pultis.

9. Zaudējuma pierādījums

- 9.1. Apdrošinātajam nav tiesību veikt nekādu apdrošināšanas objekta bojājumu novēršanu vai apdrošināšanas objekta un tā daļu pārvietošanu, novākšanu vai atjaunošanu bez apdrošinātāja rakstveida piekrišanas. Atļauts veikt tikai neatliekamus pasākumus, lai novērstu tālākus zudumus un nepieļautu nelaimes gadījumus, rakstveida informējot par tiem apdrošinātāju šādu pasākumu veikšanas pirmajā dienā.
- 9.2. Ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā pēc atlīdzības pieteikuma iesniegšanas dienas apdrošinātajam jānodrošina apdrošinātāja pārstāvim iespēja veikt notikuma vietas un katra bojātā un bojā gājušā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī jādod iespēja veikt izmeklēšanu jebkuru zaudējuma rašanās cēloņu un apjoma noteikšanai.
- 9.3. Pēc notikuma vietas apskates apdrošinātāja pārstāvis sastāda noteiktas formas apskates protokolu par konstatētajiem zaudējumiem, kā arī sniedz norādījumus, kuru izpilde apdrošinātajam ir obligāta.
- 9.4. Ja apdrošinātājs neveic apskati 3 (trīs) darba dienu laikā pēc atlīdzības pieteikuma iesniegšanas un nepaziņo par apskates aizkavēšanās iemesliem un ilgumu, apdrošinātajam ir tiesības uzsākt sakārtošanas un remonta darbus, ja vien apdrošinātais ir izpildījis 9.2.punkta noteikumus.
- 9.5. Apdrošinātā pienākums ir pierādīt zaudējuma iestāšanās faktu un apmēru, kā arī iesniegt visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju un dokumentus, kas to apstiprina.
- 9.6. Pēc apdrošinātāja pieprasījuma apdrošinātajam ir pienākums iesniegt apdrošinātajam bojātā(-o) vai iznīcinātā(-o) apdrošināšanas objekta(-u) sarakstu. Sarakstā ir jānorāda apdrošināšanas objektu vērtība un stāvoklis, kādā tie bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.